

Profesor MUDr. Josef Kautzner, CSc., FESC, slaví 65. narozeniny

Foto: Jiří Koťátko

V listopadu letošního roku oslavil pětadesátiny profesor Josef Kautzner, přednosta Kardiocentra IKEM a Kliniky kardiologie IKEM v Praze. Poznali jsme se v roce 1976 jako studenti tzv. nultého ročníku – ten tvořili nepřijetí studenti na medicínu, kteří dostali šanci si to odpracovat jako pomocné síly na různých klinikách fakulty, jednou týdně se zúčastňovali odborných seminářů a vrcholem pro některé byla poté návštěva hospody, kde se vše diskutovalo. Ta hospoda byla „čtyřka“ na rohu Lipové a Kateřinské a neřeklo se jí jinak než Uterus. Pro nás to vrchol byl a oba s Pepou jsme tam pravidelně chodili. Zajímavostí je, že oba jsme původně medicínu dělat nechtěli a až rázný zásah našich rázných otců způsobil, že z Pepy nebyl akademický malíř a ze mě muzikant. Během studií v různých paralelkách jsme se setkávali hlavně na vojenské přípravě a zejména praktické ukázky vojenské disciplíny před publikem ze sousední venerologické kliniky byly nezapomenutelné.

Po promoci nastoupil Pepa (já mu nikdy jinak neříkal) na dva roky do Odborného léčebného ústavu tuberkulózy a respiračních nemocí Na Pleši a poté v roce 1985 přešel na II. interní kliniku VFN v Praze. Tady naštěstí poznal kardiologii, doktora Munclingeru a kouzlo intervenčních metod. Začal studovat plicní hypertenzi, věnoval se invazivnímu vyšetřování chlopenních vad a koronárního řečiště. Atestace z interního lékařství I. a II. stupně získal v letech 1987, resp. 1991. Počátkem 90. let začali s Dr. Munclingerem sériově testovat antiarytmika u pacientů s komorovými tachykardiemi po infarktu myokardu. Tak se poprvé setkal s elektrofysiologií. V letech 1992–1994 absolvoval stáž

v St. George's Hospital v Londýně a v St. Luke's Episcopal Hospital v Houstonu, které definitivně určily jeho budoucí profesní zaměření – intervenční léčba srdečních arytmií. Během dalšího již dvouletého pobytu v Londýně zdokonalil svoje zkušenosti s katetrizačními ablacemi arytmií a takto vybaven nastoupil v roce 1996 do IKEM. Toto pracoviště bylo tehdy jedno ze tří, kde se katetrizační ablace arytmií začaly provádět u dospělých. Po 13 letech se tedy naše cesty opět protály v IKEM, kam jsem já nastoupil po promoci. Ačkoliv jsme pracovali na jedné klinice, setkávali jsme se pouze krátce na ranních hlášeních, poněvadž jsme oba trávili většinu času na katetrizačních sálech. Situace se změnila v roce 2001, kdy se Pepa stal po úspěšném konkursu přednostou Kliniky kardiologie IKEM a mě si vybral jako svého zástupce. Ačkoliv profesor Kautzner je zosobněním nikdy nespící sopky, která místo lávy chrlí nápady a podněty k práci, vydrželo nám to 21 let.

Pepa se od začátku práce v IKEM věnoval zejména problematice srdeční elektrofysiologie a s tím související intervenční a přístrojové léčby arytmií. Spolu s profesorem Tábořským byli první lékaři, kteří v ČR implantovali v roce 1999 přístroj pro resynchronizační léčbu srdečního selhání. V roce 2000 použil poprvé elektroanatomický mapovací systém a začal se zabývat ablacemi komorových arytmií. O tři roky později zavedl u nás intrakardiální echokardiografii a naše pracoviště je v tomto ohledu jedním z předních center v Evropě. Později se stal expertem v použití elektromechanické robotické navigace. V roce 1998 získal titul CSc. za disertační práci o neinvazivních technikách pro rizikovou stratifikaci po infarktu myokardu (IM) a v roce 2001 obhájil habilitační práci Klinické aspekty stratifikace rizika maligních arytmií po IM. V roce 2001 byl jmenován přednostou Kliniky kardiologie IKEM a během 20 let se mu podařilo vybudovat moderní a respektované pracoviště s evropskou úrovní výsledků a kvality péče. V roce 2005 byl jmenován profesorem vnitřního lékařství na 1. lékařské fakultě UK v Praze a v roce 2021 přednostou Kardiocentra IKEM.

Čeho si na profesoru Kautznerovi velmi cením, je jeho vytříbený klinický cit a nevyčerpatelná chuť předávat svoje bohaté zkušenosti nabyté neuvěřitelnou pílí všem, kteří mu chtějí naslouchat. To mezi takovými odborníky není běžné. Důkazem je jeho pedagogická činnost s mimořádně širokým záběrem – dlouhá léta působil jako lektor na interní klinice VFN, přednáší v IPVZ na předatestačních kurzech a seminářích, pro studenty zdravotnické techniky v Liberci, dovedl k úspěšné obhajobě Ph.D. osm doktorandů, přednáší na Lékařské fakultě Univerzity Palackého v Olomouci, působí jako konzultant v ÚVN v Praze, v nemocnici v Olomouci a Třinci, přednáší v nejrozličnějších edukačních programech EHRA i pro fellows celé řady mezinárodních firem vyvíjejících zdravotnickou techniku. Od roku 2006 je hlavním organizátorem Roadshow KK IKEM, což jsou výjezdní semináře pro nemocnice spolupracující s IKEM, a od roku 2017 je hlavním organizátorem Kardio-

akademie IKEM, což jsou sobotní výukové semináře s tématy z celé kardiologie. Mezi jeho nejvýznamnější mezinárodní edukační aktivity patří organizace workshopů o katetrizačních ablacích s živými přenosy, které pořádá každoročně od roku 1998 až do současnosti, nyní pod názvem Prague Rhythm. Po 25 letech patří tento workshop k jedné z nejvýznamnějších akcí tohoto druhu na světě, a díky účasti předních osobností světové arytmiologie tak přispěl k výchově mnoha odborníků z řady zemí.

Profesor Kautzner patří mezi hlavní postavy bouřlivého rozvoje arytmiologie a zejména katetrizační léčby srdečních arytmí v České republice v posledním čtvrtstoletí. Není tak divu, že se z něj stal i mezinárodně uznávaný odborník v tomto oboru, což se odráží i v jeho aktivitách v Evropské kardiologické společnosti (ESC), Evropské asociaci srdečního rytmu (EHRA) i v americké Heart Rhythm Society. Byl jedno období členem výboru ESC, členem edukačního výboru a výboru pro regulační záležitosti a několik let členem programového výboru kongresu ESC. Podobně byl členem výboru EHRA, opakovaně členem programového výboru kongresů Europace a jednou prezidentem kongresu konaného v Praze. Dodnes pracuje jako hodnotitel abstrakt pro všechny tři uvedené odborné společnosti. Je držitelem titulu Fellow of the European Society of Cardiology (FESC) a čestným členem několika evropských národních asociací srdečního rytmu. Obdivuhodná je i jeho publikační a výzkumná aktivita. Je autorem 347 recenzovaných článků, 100 přehledových článků (24 984 citací dle Web of Science databáze; H index 65), 7 monografií, 55 kapitol v knihách a celé řady editorialů a kapitol v odborné literatuře. Je recenzentem a členem redakční rady v řadě českých i světových prestižních perio-

dik. Byl hlavním řešitelem osmi dokončených grantových projektů a v současné době působí jako hlavní řešitel či spoluřešitel v dalších domácích i zahraničních výzkumných projektech. Od roku 2001 je členem vědecké rady IKEM, které pět let předsedal a od roku 2019 je členem vědecké rady Lékařské fakulty Univerzity Palackého v Olomouci. Profesor Kautzner je jedním z hlavních pořadatelů velké učebnice Kardiologie, referenčního díla v této odbornosti, která vyšla v tištěné i elektronické podobě. Protože znám jeho smysl a cit pro racionální preciznost, přivítal jsem naši společnou práci na monografii Akutní kardiologie, která má za sebou již tři vydání.

Popsaná aktivita profesora Kautznera hraničí až s nadpozemskými schopnostmi, ale profesor si rád poslechne klasickou hudbu, potěší ho krásný obraz, rozumí humoru, má rád dobré jídlo, dobré víno, rád si zatančí a to jsou veskrze pozemské slasti. Je také vášnivým fotografem. Se svojí ženou lékařkou vychoval syna a dceru; syn je výborný ortoped a dcera zosobnila otcovy umělecké sny, vystudovala konzervatoř a věnuje se hře na housle a pedagogické činnosti. Nyní všichni sdílí radost ze čtyř vnučků.

Milý Pepo, rád bych Ti touto cestou srdečně popřál za sebe i všechny spolupracovníky z Kliniky kardiologie IKEM k Tvému významnému životnímu jubileu nadále pevné zdraví, mnoho let spokojeného a produktivního života, pokračující elán a radost z rodiny a vyjádřil velké díky za Tvoji práci a odevzdání ve prospěch české i mezinárodní kardiologie i všech Tvých pacientů.

Jiří Kettner

Profesor MUDr. Josef Kautzner, CSc., slaví životní jubileum

9. listopadu oslavil 65. narozeniny pan profesor Josef Kautzner, dlouholetý člen České kardiologické společnosti, opakovaně člen výboru ČKS. Profesionální i životní pouť sepsal velmi podrobně jeho kamarád a spolupracovník doc. MUDr. Jiří Kettner, CSc. (viz výše).

Za výbor ČKS a jistě i za celou kardiologickou obec se ke gratulaci připojujeme. Co ještě dodat? Domnívám se, že je to především celoživotní láska ke kardiologii, která přivedla Pepu Kautznera na špičku mezi kardiology jak v České republice, tak i na úrovni evropské, což je vzhledem k ohromné mezinárodní konkurenci mimořádný úspěch celé české kardiologie. Na základě jeho vysokých profesionálních kvalit především v oblasti arytmiologie se prof. Kautznerovi podařilo získat prestižní postavení v Evropské kardiologické společnosti – stal se členem výboru ESC, což se z České republiky v posledních třiceti letech podařilo

pouze čtyřem českým kardiologům. Stejně tak mimořádná je organizace workshopů Prague Rhythm, které oslaví v příštím roce čtvrt století existence, patří v této oblasti mezi vysoce ceněné akce, na které do Prahy přijíždí pravidelně světová špička arytmiologie. Publikační a edukační činnost pana profesora je obdivuhodná a je výborné, že v nich stále velmi čile pokračuje.

Milý Pepo, vážený pane profesore, přejeme tedy dobré zdraví, stále neutuchající chuť přispívat k účtům pro českou kardiologii jak doma, tak po světě, ať Tě stále potkáváme v plné síle a užíváme si Tvého velkého ducha vědění.

Srdečně,

Michael Aschermann